

не умеят да врачуват, не умеят да крадат, не си продават децата за жълтици и пендари, не делят хората нито по народност, нито по касти.

До 1944 г. бяха обикновени занаятчии, ковачи, гребенари, налбанти, калайджии и т. н. А след 1944-та директори, инженери, учители, музиканти и дори лидери...

Г-н Данов, неприятно ми е, но трябва да спомена, че ерлиите са оплютият цигански елит, орисан да понесе обиди и нападки заради сънародниците си от "баронското потекло", да се срамува и да изпитва незаслужена вина...

Вземете пример от самият факт, че речникът е написан на този неприятен за Вас диалект. Отново Ви изпревариха, както навремето с театър, ансамбъл и всичко, свързано с културата."²⁴

Както личи от писмото на Герма Атанасова, всеки опит да се апологизира един ромски говор и да се нихилизира друг ромски говор веднага разравя жаравата на стари и прастари негативни нагласи, чувства и взаимоотношения, става волю или неволю повод и причина не за обединение, а за разединение на нашите роми.

Разбира се, изложеното дотук от мен трябва да се интерпретира крайно внимателно и отговорно, а не произволно и с едни или други нечисти цели и намерения. Не става въпрос да не се изучават ромските говори в нашата страна, в това число и да се създава азбука, на която те да се съхраняват и дори да се развиват. Става дума повече за това, че у нас функционират различни ромски говори и всяко изваждане само на един от тях като "единствен" и "господстващ" може да нанесе непоправими беди на другите говори, а и на самолюбието, бита и културата на техните субект-носителите. Става дума и за това, че който и ромски говор да се вземе и изведе на писмено равнище с цел на него да се организира образованието и обучението на ромските деца и младежи, той няма достатъчна количествена и качествена смислова и функционална натовареност, за да може да изпълни мисията си съобразно изискванията на нашето време и нашето общество.

²⁴ В. "Цигани", бр. 4, 22 юли - 5 август 1992 г.